

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εργασία στις Πρακτικές Ασκήσεις Γ΄ Φάσης:
«Εφαρμοσμένη Διδακτική της Λαογραφίας»

«Σύγχρονες κινηματογραφικές απεικονίσεις παραμυθιών»

Διδάσκων:
Κατσαδώρας Γεώργιος
Φοιτήτρια:
Γουδή Ουρανία
Α.Μ:411/2011034

Τίτλος:	Σύγχρονες κινηματογραφικές απεικονίσεις παραμυθιών.
Τάξη:	Ε΄ Τάξη
Αριθμός μαθητών:	16
Πεδίο:	Λογοτεχνία, Αισθητική Αγωγή, Πληροφορική, Θεατρική Αγωγή
Ζώνη διδασκαλίας:	-
Τόπος εργασίας:	Σχολική Τάξη- Εργαστήριο Πληροφορικής
Χρονική διάρκεια:	4 Διδακτικές ώρες
Κοινωνική Οργάνωση τάξης:	Δασκαλοκεντρική - Ομαδοσυνεργατική
Μέσα-Προϋποθέσεις:	Υπολογιστής, Προτζέκτορας,
Φοιτητής/ρια/E-mail:	Γουδή Ουρανία , e-mail: pre11034@agean.gr

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω στο σημείο αυτό αρχικά τον καθηγητή του μαθήματος Εφαρμοσμένη Διδακτική του μαθήματος της Λαογραφίας Γεώργιο Κατσδώρα, για την ευκαιρία που μου έδωσε να έρθω σε επαφή με την σχολική τάξη , να συνδέσω την θεωρία με την πράξη, να χρησιμοποιήσω τις γνώσεις που απέκτησα κατά την φοίτηση μου στο τμήμα του Πανεπιστημίου και να είμαι σε θέση να μεταδώσω αυτές τις γνώσεις στους μαθητές. Επιπροσθέτως θα ήθελα ιδιαίτερα να τον ευχαριστήσω καθώς μου έδωσε την ευκαιρία, να εξοικειωθώ με το γνωστικό αντικείμενο της Λαογραφίας και όλες τις πτυχές του και τέλος για την βοήθεια που μου παρείχε και έλυνε τις απορίες που προέκυπταν, όποτε ήταν ανάγκη.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω τους δασκάλους του ιδιωτικού σχολείου της Ρόδου Ροδίων Παιδεία , οι οποίοι με υποδέχτηκαν με αγάπη και ενδιαφέρον, με βοήθησαν σε κάθε απορία που είχα και ήταν πάντα πρόθυμοι να με βοηθήσουν. Τους ευχαριστώ επίσης που φρόντισαν για την ενσωμάτωσή μου στο σχολικό κλίμα του σχολείου και της τάξης.

Τέλος, αξίζει να εκφράσω την ευχαρίστηση μου σε όλους αυτούς που θεσμοθέτησαν την Πρακτική Άσκηση, καθώς η ύπαρξη της είναι άκρως αναγκαία για έναν σωστό και επιτυχημένο μελλοντικά εκπαιδευτικό.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του μαθήματος των Πρακτικών Γ' Φάσης: «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Λαογραφίας», θα πραγματοποιήσω διδασκαλία για τέσσερις (4) διδακτικές ώρες, για το παραμύθι ως στοιχείο της Λαογραφίας και τις κινηματογραφικές μεταφορές που έχουν παρατηρηθεί σε γνωστά παραμύθια. Ο λόγος που επέλεξα αυτό το θέμα είναι γιατί το παραμύθι αποτελεί μια αγαπημένη θεματική περιοχή για τα παιδιά. Επιπλέον

οι ταινίες που θα συμπεριληφθούν στο παρακάτω διδακτικό σενάριο είναι γνωστές στην πλειοψηφία του παιδικού κοινού. Πιο συγκεκριμένα, θα διδάξω για τέσσερις ώρες στην Ε' Τάξη. Οι διδασκαλίες θα πραγματοποιηθούν στο Δημοτικό Σχολείο Ροδίων Παιδεία .

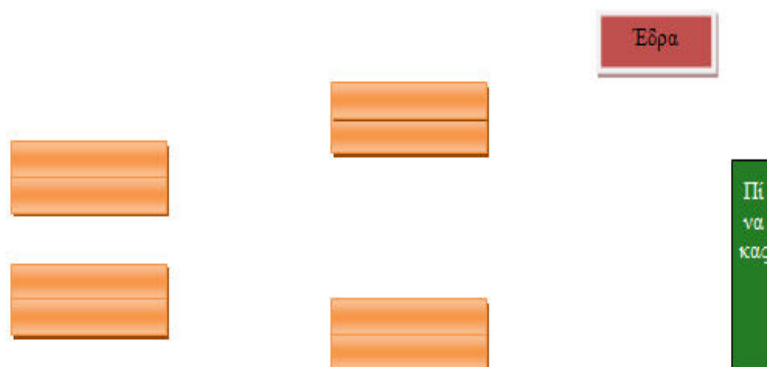
Οι διδασκαλίες θα πραγματοποιηθούν, όπως προανέφερα , αφορούν συνολικά 4 διδακτικές ώρες στις 15/5/2015 και στις 18/5/2015 (2 ώρες στις 15/05 και 2 στις 18/05) .

Προφίλ της τάξης

Η τάξη της Ε1' αποτελείται από δεκαέξι(16) μαθητές, εννιά(10) κορίτσια και επτά(6) αγόρια. Σε αυτό το τμήμα η εκπαιδευτικός οργάνωσε την κατανομή των μαθητών με βάση την επίδοση τους. Συνήθως οι πιο αδύναμοι μαθητές κάθονται με τους πιο καλούς, προκειμένου να αλληλοβοηθούνται και να υπάρχει κάποιο κίνητρο προόδου, κυρίως για τους αδύναμους. Ωστόσο, κάποιες φορές η κατανομή των μαθητών γίνεται ανάλογα με τη γενικότερη συμπεριφορά τους. Έτσι, οι ζωηροί μαθητές κάθονται με ήσυχους, με σκοπό να διατηρείται η ηρεμία στην τάξη.

Σε αυτό το τμήμα οι μαθητές διακρίνονται σε «καλούς», «μέτριους» και λιγότερο «καλούς». Δύο παιδιά αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες αλλά αν και σπάνια συμμετέχουν στο μάθημα. Το επίπεδο πειθαρχίας είναι ικανοποιητικό. Ωστόσο, αυτή η πειθαρχία οφείλεται κυρίως στην στάση του δασκάλου, καθώς γνωρίζει πότε να επιβληθεί στα παιδιά ενώ παράλληλα παραχωρεί πρωτοβουλίες. Ως προς την κοινωνική συνοχή υπάρχει ένας μαθητής από την Ρωσία, χωρίς καμία διάκριση ωστόσο από την εκπαιδευτικό αλλά και από την μαθητική κοινότητα γενικότερα. Γι' αυτό ευθύνεται και η ομαδοσυνεργατική διάταξη των θρανίων, η οποία ανεβάζει το επίπεδο της κοινωνικής συνοχής της τάξης. Από την άλλη πλευρά η εκπαιδευτικός επιδιώκει την ομαδοσυνεργατική συνεργασία και τα παιδιά έχουν μάθει να

συνεργάζονται, κάθε φορά μάλιστα που η συνεργασία αυτή επιτυγχάνεται η εκπαιδευτικός δίνει/γράφει στα παιδιά ένα πόντο συνεργασίας σε ένα χαρτόνι που υπάρχει δίπλα στο πίνακα .

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

1.1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

«Σύγχρονες κινηματογραφικές απεικονίσεις παραμυθιών»

1.2. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Το εκπαιδευτικό σενάριο εντάσσεται στη γνωστική περιοχή της Λογοτεχνίας, της Αισθητικής Αγωγής και της Πληροφορικής.

1.3. Τάξη στην οποία απευθύνεται

Το παρόν διδακτικό σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Ε' και της Στ' δημοτικού. Θα πραγματοποιηθεί στην Πέμπτη (Ε'1). Η διδασκαλία στηρίζεται στις αρχές της ανακαλυπτικής

προσέγγισης και θα δοθεί έμφαση στη μαθησιακή διαδικασία, στην διαθεματικότητα και στην αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων μερών. Οι μαθητές θα εργαστούν σε ομάδες, κατά τη διαδικασία των δραστηριοτήτων, αξιοποιώντας παράλληλα το παιδαγωγικό περιβάλλον των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

1.4 Στόχοι διδασκαλίας

Γενικός σκοπός

Οι μαθητές/τριες:

- Να γνωρίσουν το παραμύθι ως αντικείμενο της Λαογραφίας και να εντοπίσουν τις αλλοιώσεις που αυτό υφίσταται κατά την μεταφορά του στην μεγάλη οθόνη.
- Η γνωριμία με το είδος του λαϊκού παραμυθιού και η κατάδειξη της προφορικότητάς του.
- Η σύνδεση του λαϊκού παραμυθιού με άλλα είδη του προφορικού λόγου, η παραγωγή αφηγηματικού λόγου, η ανάπτυξη της δημιουργικής φαντασίας/έκφρασης, η ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Ειδικοί στόχοι

Οι μαθητές/τριες ασκούνται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:

Γνώσεις:

Τα βασικά χαρακτηριστικά των παραμυθιών και τις αλλαγές που έχουν επέλθει σε αυτά με το πέρασμα των χρόνων.

Δεξιότητες:

Να αναπτύξουν κριτική ικανότητα καθώς θα τους ζητηθεί να εντοπίσουν τις αλλαγές που παρατηρούν στα παραμύθια .

Επικοινωνία/συνεργασία:

Να μάθουν να συνεργάζονται και να επικοινωνούν για την εκπόνηση μιας εργασίας. (μέσω των φύλλων εργασίας που θα διανεμηθούν).

1.5. Οργάνωση της διδασκαλίας και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Το σενάριο θα υλοποιηθεί τόσο στη σχολική αίθουσα με την χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα όσο και στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου για κάποιες δραστηριότητες τα παιδιά θα χρειαστεί να αναζητήσουν υλικό. Οι μαθητές(16) , χωρίζονται σε 4 ομάδες των 4 ατόμων σε ορισμένες δραστηριότητες και θα υπάρξουν δραστηριότητες που η δράση τους θα είναι ατομική. Η σύσταση των ομάδων δεν θα διαφοροποιηθεί και θα ακολουθήσω την σύσταση που έχει προτείνει η εκπαιδευτικός της τάξης. Οι ομάδες αποτελούνται από μαθητές διαφορετικού φύλου και διαφορετικού μορφωτικού επιπέδου, ωστόσο όλα τα παιδιά γνωρίζουν να χειρίζονται εξίσου καλά τον Η/Υ.

1.6 Διδακτική προσέγγιση με ΤΠΕ

Η **αναζήτηση πληροφοριών** στο διαδίκτυο διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες των μαθητών, καλλιεργεί τη νέα γνώση και την οπτικοποιεί, με αποτέλεσμα στην προσπάθεια τους να βρουν οι ίδιοι την νέα πληροφορία, να την κατανοούν και να την εμπεδώνουν με αποτελεσματικότερο τρόπο.

1.7 Εποπτικό υλικό

- ✓ Προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής
- ✓ Βιντεοπροβολέας
- ✓ Φύλλα εργασίας
- ✓ Σχολικός πίνακας

1.8 Εκτιμώμενη διάρκεια

Τέσσερις (4) διδακτικές ώρες

1.9 Πορεία Διδασκαλίας

1^η διδακτική ώρα:

Κατά την είσοδο μου στην τάξη, θα ενημερώσω τα παιδιά πως θα μιλήσουμε για ένα πολύ αγαπημένο θέμα που είναι τα παραμύθια. Πριν αναφερθώ στον τομέα της μεταφοράς των αγαπημένων τους παραμυθιών στον κινηματογράφο θα τους ρωτήσω τι γνωρίζουν για τα παραμύθια, αν ξέρουν κάποιον γνωστό συγγραφέα παραμυθιών και τέλος αν έχουν παρακολουθήσει κάποια από τις ταινίες που θα παρουσιαστούν στην τάξη.

Μετά από την συζήτηση η πρώτη Διδακτική ώρα θα αφιερωθεί σε ένα power point που περιλαμβάνει πληροφορίες για τα παραμύθια που πιθανώς τα παιδιά δεν θα γνωρίζουν και θα γίνει και η παρουσίαση των ταινιών ώστε να εισέλθουμε στο θέμα της εργασίας που είναι Τα κλασσικά παραμύθια στον κινηματογράφο». Εκεί θα αφιερώσουμε την πρώτη διδακτική ώρα.

2^η + 3^η διδακτική ώρα:

Η δεύτερη και Τρίτη διδακτική ώρα αποτελούνται από τα παρακάτω στάδια:

1ο Στάδιο: Αφήγηση του παραμυθιού Χάνσελ και Γκρέτελ από την εκπαιδευτικό. Σε αυτό το στάδιο θα εφαρμόσουμε όσα παρουσιάστηκαν στο πρώτο μέρος του power point.

Στόχοι: Η γνωριμία με το είδος του λαϊκού παραμυθιού και η κατάδειξη της προφορικότητάς του.

Δραστηριότητες: Η επιτονισμένη ανάγνωση του παραμυθιού, η ακρόασή του και η ανεύρεση του «μηνύματος».

2ο Στάδιο: Στην κάθε ομάδα δίνεται ένας φάκελος μέσα στον οποίο υπάρχει το κείμενο του παραμυθιού, χωρισμένο σε 4 ενότητες όσες είναι και οι ομάδες σε αυτή την τάξη.

Στόχοι: Η εργασία των μαθητών σε ομάδες και η ανάπτυξη ατομικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της ομάδας.

Δραστηριότητες: Ανάλυση – σύνθεση των εννοιολογικών ενοτήτων του παραμυθιού.

3ο Στάδιο: Η κάθε ομάδα διαβάζει την ενότητα που επεξεργάστηκε. Δίνει έναν τίτλο στην ενότητα. Οι τίτλοι γράφονται στον πίνακα.

4ο Στάδιο: Μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης και της αναγραφής των τίτλων, γίνεται η ταξινόμηση των ενοτήτων από την ολομέλεια της τάξης (αρχή, μέση και τέλος του παραμυθιού). Οι τίτλοι γράφονται πλέον με λογική σειρά στον πίνακα.

Στόχοι: Η παραγωγή αφηγηματικού λόγου και η παραγωγή τίτλων.

Δραστηριότητες: Η ανάδειξη της αναγνωστικής ικανότητας καθώς τα παιδιά θα εντοπίσουν από μόνα τους ποια είναι τα σημεία μέσα στο παραμύθι που κατά την αφήγηση θα πρέπει να δοθεί έμφαση και φυσικά η ικανότητα της σύνδεσης νοήματος.

4^η διδακτική ώρα:

Στην τέταρτη διδακτική ώρα θα γίνει μια συζήτηση για το πόσο η ταινία αλλοιώνει την αρχική ιστορία του παραμυθιού όπως αυτό είχε γραφτεί από τους αδερφούς Γκρίμ. Για όσα παιδιά δεν έχουν παρακολουθήσει την ταινία θα παρουσιάσουμε ένα μικρό απόσπασμα από την ταινία διάρκειας 3 περίπου λεπτών για να εντοπίσουν τα σημεία στα οποία υπάρχει παραλλαγή. Αν

και τα σημεία δεν είναι πολλά (τα παιδιά χάθηκαν στο δάσος/τα παιδιά τα εγκατέλειψε ο πατέρας και τα παιδιά στο τέλος γυρνούν στο σπίτι τους/τα παιδιά δεν γύρισαν ποτέ ξανά στο σπίτι) εντούτοις αρκούν για να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά πως η ιστορία έχει αλλοιωθεί αρκετά και ο σεναριογράφος έχει παραλείψει αρκετά από τα στοιχεία του παραμυθιού. Αφού τα συζητήσουμε όλα αυτά προφορικά στην τάξη θα ζητήσουμε από τα παιδιά να μας πουν με βάση και τα όσα είπαμε στην παρουσίαση για συμβαίνει αυτό. Τον περισσότερο χρόνο στην ώρα αυτή θα τον αφιερώσουμε ώστε τα παιδιά να κατανοήσουν πως η κάθε ταινία και το κάθε παραμύθι μεταβάλλεται από τόπο σε τόπο και από χρόνο σε χρόνο ώστε να εξυπηρετεί τις εκάστοτε κοινωνικοπολιτισμικές ανάγκες του κάθε τόπου και του κάθε κοινού στο οποίο απευθύνεται.

Στο υπολειπόμενο χρόνο θα ζητήσουμε από τα παιδιά ανά ομάδα να γίνουν σεναριογράφοι και να δημιουργήσουν μια δική τους παραλλαγή του παραμυθιού. Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δημιουργήσει (γραπτά) το δικό της παραμύθι, έχοντας ως έμπνευση τις περιπέτειες του Χάνσελ και της Γκρέτελ. Τα παραμύθια παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και επιλέγονται τα καλύτερα σημεία του κάθε παραμυθιού.

Στόχοι: Η σύνδεση του λαϊκού παραμυθιού με άλλα είδη του προφορικού λόγου, η παραγωγή αφηγηματικού λόγου, η ανάπτυξη της δημιουργικής φαντασίας/έκφρασης, η ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Εναλλακτικές Δραστηριότητες:

- ⇒ Δημιουργία των παραμυθιών της τάξης. Η κάθε ομάδα ζωγραφίζει το δικό της τέλος του παραμυθιού.
- ⇒ Δραματοποίηση του Παραμυθιού.

Στόχοι: Η ανάδειξη, μέσω της δραματοποίησης, της κοινωνικοποιητικής αξίας των παραμυθιών, η αξιοποίηση απροσδόκητων στοιχείων του παραμυθιού, η ανάπτυξη ατομικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της ομάδας, η δυνατότητα έκφρασης μέσω των ρόλων και η πολυτροπική προσέγγιση του παραμυθιού.

Δραστηριότητες: Παρουσίαση του παραμυθιού σε ελεύθερη απόδοση από τους μαθητές.

Εργασία για το σπίτι:

Στην παρουσίαση που πραγματοποιήθηκε σήμερα αναφέραμε κάποια ονόματα γνωστών συγγραφέων παραμυθιών, μεταξύ αυτών ήταν και οι Αδερφοί Γκρίμ. Να εντοπίσετε πληροφορίες για την ζωή και το έργο τους από το διαδίκτυο και να καταγράψετε σε μια λίστα τα πιο γνωστά τους παραμύθια και ποια και αυτά έχουν μεταφερθεί στην μεγάλη οθόνη.

Αποτίμηση Διδασκαλίας:

Το παραπάνω σενάριο υλοποιήθηκε την 15^η Μαΐου 2015, ημέρα Παρασκευή και την 18^η Μαΐου 2015 ημέρα Δευτέρα στο τμήμα Ε1 του Ροδίων Παιδεία Δημοτικού Σχολείου πόλεως Ρόδου.

Η τάξη απαρτίζεται από 16 μαθητές και την ημέρα της διδασκαλίας ήταν όλοι οι μαθητές εκεί. Όσον αφορά την υλοποίηση του σεναρίου διδασκαλίας πραγματοποιήθηκε με επιτυχία. Οι μαθητές φάνηκαν να ενδιαφέρονται για αυτό που επρόκειτο να ακολουθήσει και για την παρουσία μου εκεί. Κατά την είσοδο των μαθητών στην τάξη είχα ήδη ετοιμάσει τον υπολογιστή και τον προτζέκτορα πάνω στα οποία θα μελετούσαμε το θέμα. Πριν ξεκινήσει η

προβολή του power point ξεκίνησε μια ολιγόλεπτη συζήτηση για το τι γνωρίζουν για τα παραμύθια, αν ξέρουν κάποιον γνωστό συγγραφέα παραμυθιών και τέλος αν έχουν παρακολουθήσει κάποια από τις ταινίες που θα παρουσιαστούν στην τάξη (μέσα από την συζήτηση αναφέραμε τα παραμύθια).

Μετά από τον διάλογο η πρώτη Διδακτική ώρα αφιερώθηκε στο power point που περιελάμβανε πληροφορίες για τα παραμύθια που τα περισσότερα από τα παιδιά δεν γνώριζαν. Μέσα από την προβολή παρουσίασης του θέματος, περιέγραψα τις ταινίες και με τον τρόπο αυτό τα παιδιά κατατοπίστηκαν πλήρως στο θέμα της εργασίας που είναι Τα κλασσικά παραμύθια στον κινηματογράφο.

Από την στάση τους, φάνηκε πως ενθουσιάστηκαν με το θέμα γιατί ήταν κάτι πολύ πρωτότυπο και δεν γνώριζαν πολλά από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν. Αυτό που αξίζει να αναφερθεί σε αυτό το σημείο, είναι πως τα περισσότερα από αυτά, είχαν την εντύπωση πως τα παραμύθια απευθύνονταν αποκλειστικά σε παιδιά. Όταν κατανόησαν πως τα παραμύθια στην αρχή αποτελούσαν λαϊκές αφηγήσεις για τους «μεγάλους» και είδαν πόσο διαφορετικό ήταν το αρχικό τέλος των παραμυθιών θέλησαν να εμβαθύνουν περισσότερο στο θέμα.

Ειδικότερα, κατά την διάρκεια των συζητήσεων που γινότανε παράλληλα με το power point ζητούσαν συνεχώς να μαθαίνουν καινούργια στοιχεία που δεν είχαν ξανα συναντήσει. Αυτό που έκανε εντύπωση σε εμένα ήταν πως ένα ποσοστό της τάξης του 90% των μαθητών γνώριζαν τον Χανς Κριστιαν Άντερσεν και τους Αδερφούς Γκρίμ. Η πρώτη ώρα λοιπόν κύλησε ομαλά χωρίς να χρειαστεί να γίνει κάποια τροποποίηση στην πορεία της Διδασκαλίας που είχα σχεδιάσει.

Κατά τη 2^η και 3^η διδακτική ώρα ακολουθηθήκαν τα παρακάτω στάδια:

Στο 1ο Στάδιο: Αφηγήθηκα στα παιδιά το παραμύθι Χάνσελ και Γκρέτελ όπως είχε συνταχθεί από τους αδερφούς Γκριμ. Τα περισσότερα παιδιά είχαν διαβάσει το παραμύθι και κατάλαβαν αμέσως τις διαφορές που υπήρχαν. Δύο όμως παιδιά δεν είχαν διαβάσει το παραμύθι και έτσι επικεντρώθηκαν σε αυτό που διάβασα εγώ. Παρόλα αυτά, δεν δημιουργήθηκε κάποιο κώλυμα καθώς τα μέλη της ομάδας τους προσφέρθηκαν να τους εξηγήσουν περιληπτικά την ιστορία. Η ανάγνωση του παραμυθιού δεν διήρκησε πολύ ώρα και στο γεγονός αυτό βοήθησε και η συμπεριφορά των μαθητών. Ήταν επικεντρωμένοι στο κείμενο και έτσι δεν χρειάστηκε να διακόψω.

Σε αυτό το στάδιο, στόχος ήταν να γίνει εφαρμογή των όσων παρουσιάστηκαν στο πρώτο μέρος του power point. Ήδη πριν ξεκινήσω την ανάγνωση, επισήμανα στα παιδιά να παρακολουθήσουν τον τόνο της φωνής μου, ώστε να είναι σε θέση να μου πουν μετά τι παρατήρησαν και επιπροσθέτως να προσπαθήσουν να εντοπίσουν το μήνυμα του παραμυθιού. Το κάθε παιδί θα μπορούσε να εκλάβει διαφορετικά το μήνυμα του παραμυθιού και αυτό χρειάστηκε να το τονίσω πριν ξεκινήσω καθώς δεν φάνηκε να είναι αυτονόητο.

2ο Στάδιο: Στην κάθε ομάδα διανεμήθηκε ένας φάκελος μέσα στον οποίο υπήρχε το κείμενο του παραμυθιού, χωρισμένο σε 4 ενότητες όσες είναι και οι ομάδες σε αυτή την τάξη.

Η εργασία των μαθητών έγινε σε ομάδες, με σκοπό να αναπτυχθούν οι ατομικές πρωτοβουλίες των μαθητών στο πλαίσιο της ομάδας. Τα παιδιά σε γενικές γραμμές συνεργάστηκαν ομαλά. Φυσικά δεν έλειψαν οι παρεξηγήσεις μεταξύ των μαθητών αλλά με την κατάλληλη επέμβαση σταμάτησαν οι διαπληκτισμοί. Τα παιδιά προσχώρησαν στην ανάλυση των εννοιολογικών ενοτήτων του παραμυθιού και προέκυψε ένα άρτιο αποτέλεσμα.

3ο Στάδιο: Επειδή η ώρα κύλησε γρήγορα ζήτησα από τα παιδιά να μην διαβάσουν την ενότητα που τους αναλογεί και απλά να μου πουν τους τίτλους που έδωσαν.

4ο Στάδιο: Αφού κατέγραψα τους τίτλους στον πίνακα ζήτησα από τα παιδιά να τους ταξινομήσουν με λογική σειρά. Τα παιδιά συμμετείχαν ατομικά και κατέδειξαν ιδιαίτερο ζήλο

για να απαντήσουν. Οι τίτλοι ξανά γράφτηκαν με λογική σειρά στον πίνακα. Στόχος ήταν η παραγωγή αφηγηματικού λόγου και η παραγωγή τίτλων. Τα παιδιά λειτούργησαν άμεσα και γρήγορα και έτσι καταφέραμε να ολοκληρώσουν την δραστηριότητα πολύ γρήγορα. Αποφασίσαμε με τα παιδιά να κάνουν κάτι δημιουργικό και παράλληλα χιουμοριστικό. Έτσι τους δόθηκε περιθώριο δυο λεπτών να ετοιμάσουν μια δραματοποίηση του Παραμυθιού. Η κάθε ομάδα θα παρουσίαζε ένα απόσπασμα του παραμυθιού χωρίς να τεθεί κάποιος περιορισμός στην ιδέα που είχαν. Τα παιδιά είχαν εξαιρετικές ιδέες τις οποίες και υλοποίησαν χωρίς δισταγμό. Σε αυτή την έκβαση συνέβαλλε και το γεγονός πως με την εκπαιδευτικό της τάξης πραγματοποιούν συχνά παρόμοιες δραστηριότητες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της δραστηριότητας ήταν πως μια από τις τέσσερις ομάδες δραματοποίησε την σκηνή της απόδρασης των δύο παιδιών και στο τέλος έδωσε την κακιά μάγισσα σε ένα πύραυλο και την έστειλε στο διάστημα και ένας μέλος της ομάδας έκανε το σκίουρο που βοήθησε τα παιδιά να δραπετεύσουν. Οι άλλες ομάδες παρουσίασαν σκηνές από το κείμενο χωρίς ιδιαίτερες τροποποιήσεις. Μόνο ένα παιδί δεν συμμετείχε σε αυτήν την δραστηριότητα καθώς νευρίασε που δεν υλοποίησαν την δική του ιδέα και παρά τις προσπάθειες μου δεν κατάφερα να τον μεταπείσω. Στο τελευταίο δεκάλεπτο παίξαμε κρεμάλα με τα παιδιά κάτι που δεν είχε προβλεφθεί για την διδασκαλία. Μετά από απαίτηση των παιδιών η κάθε ομάδα έβρισκε μια λέξη ή φράση ή όνομα που σχετίζεται με ένα αγαπημένο τους παραμύθι (π.χ το κόκκινο ρόδο από την πεντάμορφη και το τέρας, Χανς Κρίστιαν Άντερσεν κ.α)

Στην τέταρτη διδακτική ώρα έγινε μια συζήτηση για το πόσο η ταινία αλλοίωσε την αρχική ιστορία του παραμυθιού όπως αυτό είχε γραφτεί από τους αδερφούς Γκρίμ. Για όσα παιδιά δεν είχαν παρακολουθήσει την ταινία παρουσιάστηκε ένα μικρό απόσπασμα από την ταινία διάρκειας 3 περίπου λεπτών για να εντοπίσουν τα σημεία στα οποία υπάρχει παραλλαγή. Αν και τα σημεία δεν είναι πολλά (τα παιδιά χάθηκαν στο δάσος/τα παιδιά τα εγκατέλειψε ο

πατέρας και τα παιδιά στο τέλος γυρνούν στο σπίτι τους/τα παιδιά δεν γύρισαν ποτέ ξανά στο σπίτι) εντούτοις τα παιδιά ήταν σε θέση να εντοπίσουν τις διαφορές.

Αφού τα συζητήσουμε όλα αυτά προφορικά στην τάξη θα ζητήσουμε από τα παιδιά να μας πουν με βάση και τα όσα είπαμε στην παρουσίαση για συμβαίνει αυτό. Τον περισσότερο χρόνο στην ώρα αυτή θα τον αφιερώσουμε ώστε τα παιδιά να κατανοήσουν πως η κάθε ταινία και το κάθε παραμύθι μεταβάλλεται από τόπο σε τόπο και από χρόνο σε χρόνο ώστε να εξυπηρετεί τις εκάστοτε κοινωνικοπολιτισμικές ανάγκες του κάθε τόπου και του κάθε κοινού στο οποίο απευθύνεται.

Στον υπολειπόμενο χρόνο είχα υπολογίσει τα παιδιά να γίνουν σεναριογράφοι και να δημιουργήσουν μια δική τους παραλλαγή του παραμυθιού. Η κάθε ομάδα ανέλαβε να δημιουργήσει προφορικά και όχι γραπτά (όπως ήθελα) το δικό της παραμύθι, έχοντας ως έμπνευση τις περιπέτειες του Χάνσελ και της Γκρέτελ. Οι ιδέες των παιδιών παρουσιάστηκαν προφορικά στην ολομέλεια της τάξης. Αφού είπαν τις ιδέες τους η κάθε ομάδα ζωγράφισε το δικό της τέλος του παραμυθιού και το στολίζει στην τάξη αν και η εκπαιδευτικός το επιθυμεί.

Θεωρώ, ότι η διδασκαλία πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, οι μαθητές φάνηκε να κατανοούν τους στόχους που είχαν τεθεί στην αρχή της διδασκαλίας, παρόλο που δεν υλοποιήθηκαν όλα όσα είχα σχεδιάσει. Τέλος, θα ήθελα να σημειώσω πως δεν μπόρεσα να βάλω στα παιδιά κάποια δραστηριότητα για το σπίτι, καθώς μόνο οι εκπαιδευτικοί του σχολείου είναι σε θέση να διανείμουν επιπρόσθετες ασκήσεις και δεν μπόρεσα να δώσω κάποια φύλλο εργασίας προς συμπλήρωση για τον ίδιο λόγο.

Διαδίκτυο

<http://www.ishow.gr>

<http://www.rottentomatoes.com>

<http://www.imdb.com>

<http://www.myhoroscope.gr/forum>

<http://www.wikipedia.com>

<http://www.biblionet.gr>

Βιβλιογραφία (για το power point)

-Γαβριηλίδου, Σ. (2013). Όταν η Κοκκινোসκουφίτσα φεύγει από το δάσος των Γκριμ. *Κείμενα*, 16. Διαθέσιμο στις 19/04/2013 στο δικτυακό τόπο <http://keimena.ece.uth.gr>.

-Κορκοβέλου, Α. Ι. (2006). *Η διαμεσολάβηση της κινηματογραφικής ταινίας με λαογραφικό, ιστορικό και εθνολογικό περιεχόμενο ως γνωστική και αισθητική εμπειρία στην εκπαίδευση*. Ανακτημένο στις 20/04/2013 από το δικτυακό τόπο <http://www.cyclisis.gr/files/korkovelou.pdf>.

-Μεγακλής, Μ. Γ. (2011). *Ελληνική Λαογραφία: Κοινωνική συγκρότηση, Ήθη και Έθιμα, Λαϊκή Τέχνη*. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.

-Παπαντωνάκης, Γ. (2003). *Είδη βιβλίων/κειμένων της Παιδικής Λογοτεχνίας. [πανεπιστημιακές σημειώσεις]*. Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ρόδος.

-Σακελλαρίου, Χ.(1993). *Το παραμύθι χτες και σήμερα*. Αθήνα: Πατάκη.

-Τσιτσλσπέργκερ, Χ. (1999). *Τα παιδιά παίζουν παραμύθια*. (Δ. Παπαδοπούλου, Μετάφρ.). Αθήνα: Πατάκη.

Παράρτημα

Φύλλο εργασίας 1

Έφτασε η ώρα που θα διαβάσουμε ένα παραμύθι τελείως διαφορετικό από αυτό που μπορεί ήδη να γνωρίζετε. Ας δούμε λοιπόν πως ήταν το αγαπημένο μας παραμύθι πριν από πολλά χρόνια!

Μπροστά σας έχετε το παραμύθι που θα διαβάσω..

Θα ήθελα λοιπόν:

- ⇒ Να παρατηρήσετε τον τρόπο που θα διαβάσω το παραμύθι και να βρείτε το μήνυμα που προκύπτει.
- ⇒ Στο απόσπασμα που σας έχει δοθεί να το διαβάσετε και να γράψετε έναν πλαγιότιτλο για την κάθε ενότητα.

Στην συνέχεια ακολουθούν κάποιες από τις πιο χαρακτηριστικές ζωγραφιές των παιδιών:

Το παραμύθι που δόθηκε στους μαθητές:

Χάνσελ και Γκρέτελ (των αδελφών Grimm)

Στις παρυφές ενός δάσους ζούσε ένας ξυλοκόπος που ήταν τόσο φτωχός, που με δυσκολία εξασφάλιζε κάθε μέρα λίγο ψωμί για τη γυναίκα του και τα δύο του παιδιά, τον Χάνσελ και την Γκρέτελ. Κάποια μέρα δεν είχε ούτε αυτό το λίγο ψωμί για την οικογένεια του. Καθώς ξάπλωσε το βράδυ στριφογυρνούσε στο κρεβάτι του, αλλά λύση δεν έβρισκε στο πρόβλημα του. Τότε του μίλησε η γυναίκα του και του είπε: «άκουσε με άνδρα μου, αύριο το πρωί πάρε τα παιδιά, δώσε τους ένα κομμάτι ψωμί και μετά οδήγησε τα στο δάσος. Όταν φτάσεις βαθιά μέσα στο δάσος, εκεί που είναι πυκνό και δύσβατο, άναψε μία φωτιά και άφησε τα μόνα τους και φύγε. Δεν έχουμε πια τους πόρους για να τα συντηρήσουμε». «Όχι γυναίκα μου» απάντησε ο άνδρας, «να αφήσω τα ίδια μου, τα καλά μου τα παιδιά στο δάσος; Σύντομα θα τα φάνε τα άγρια ζώα». «Λοιπόν αν δεν συμφωνείς» απάντησε η γυναίκα «τότε θα πρέπει να πεθάνουμε όλοι μαζί από την πείνα» και συνέχισε να επιμένει μέχρι ο άνδρας να συμφωνήσει τελικά.

Τα παιδιά δεν μπορούσαν να κοιμηθούν από την πείνα και έτσι άκουσαν τον διάλογο των γονιών τους. Η Γκρέτελ θεώρησε ότι αυτό θα είναι το τέλος τους και άρχισε να κλαίει με λυγμούς, αλλά ο Χάνσελ την παρηγορούσε λέγοντας: «σταματά Γκρέτελ, και μη φοβάσαι εγώ θα μας βοηθήσω». Μετά σηκώθηκε από το κρεβάτι, έβαλε την ποδίτσα του, άνοιξε σιγά-σιγά την εξώπορτα και βγήκε έξω. Κάτω από το φως του φεγγαριού παρατήρησε χαλικάκια να γυαλίζουν στην αυλή. Ο Χάνσελ μάζεψε όσα μπορούσε και τα έβαλε στην τσέπη της ποδιάς του. «Ηρέμησε Γκρέτελ κοιμήσου ήρεμα όλα θα πάνε καλά» είπε στην αδερφή του και ξάπλωσε και αυτός στο κρεβάτι για να κοιμηθεί.

Την άλλη μέρα το πρωί, πριν ακόμη βγει ο ήλιος, ήρθε η μητέρα και ξύπνησε τα παιδιά. «ξυπνήστε παιδιά, θα πάμε στο δάσος, πάρτε από λίγο ψωμί αλλά μη το φάτε τώρα, κρατήστε το για το μεσημέρι». Η Γκρέτελ πήρε το ψωμί και το έβαλε κάτω από την ποδιά της, καθώς ο Χάνσελ είχε τις τσέπες του γεμάτες με χαλικάκια. Μετά ξεκίνησαν όλοι μαζί για το δάσος. Καθώς προχώρησαν λίγο, ο Χάνσελ κοντοστάθηκε και κοίταξε προς το σπίτι, μετά από λίγο ξανασταμάτησε και αναζήτησε το σπίτι με τα μάτια του ξανά και ξανά.

Ο πατέρας τον μάλωσε: «Χάνσελ γιατί σταματάς συνεχώς, συγκεντρώσου στο δρόμο και προχώρα». «Αμάν πατέρα! Κοίταγα το άσπρο γατάκι που ανέβηκε στη σκεπή και θέλει να με αποχαιρετήσει». «Χαζούλη δεν είναι το άσπρο γατάκι» του απάντησε η μητέρα του «αλλά ο ήλιος που έχει ανατείλει και φαίνεται πάνω από την καμινάδα». Ο Χάνσελ φυσικά δεν κοιτούσε για το γατάκι, αλλά πετούσε κάθε τόσο ένα από τα άσπρα χαλίκια που είχε στις τσέπες του. Σαν φτάσανε βαθιά μέσα στο δάσος, τους λέει ο πατέρας «παιδιά μαζέψτε ξύλα, θα σας ανάψω μια φωτιά για να μη κρυώνετε». Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ μαζέψαν πολλά ξύλα μέχρι που σχηματίστηκε μία μεγάλη στοίβα. Μετά άναψαν τα ξύλα και όταν η φωτιά είχε δυναμώσει για τα καλά, τους λέει η μητέρα: «τώρα ξαπλώστε στη φωτιά, εμείς θα συνεχίσουμε στο δάσος για να κόψουμε ξύλα. Να μας περιμένετε να έρθουμε να σας πάρουμε». Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ καθόταν στη φωτιά, μέχρι το μεσημέρι. Τότε φάγανε το λίγο ψωμάκι που τους αναλογούσε. Πίστευαν ότι ο πατέρας έκοβε ακόμη ξύλα, καθώς άκουγαν χτύπους από το τσεκούρι του. Όμως δεν ήταν το τσεκούρι που έκανε τον θόρυβο αλλά ένα κλαδί που ο πατέρας είχε δέσει σε ένα δέντρο και το οποίο παρέσυρε ο αέρας και το χτυπούσε πέρα δώθε. Στη συνέχεια περίμεναν μέχρι το βράδυ, αλλά ο πατέρας και η μητέρα δεν φάνηκαν και κανείς δεν ήρθε να τους πάρει. Όταν νύχτωσε για τα καλά, η Γκρέτελ άρχισε να κλαίει, αλλά ο Χάνσελ την παρηγορούσε: «περίμενε να βγει το φεγγάρι». Όταν βγήκε το φεγγάρι την πήρε από το χέρι και ακολούθησαν τα χαλίκια τα οποία γυάλιζαν με το φως του φεγγαριού και τους έδειχναν το δρόμο για το σπίτι. Έτσι περπατούσαν όλη τη νύχτα και καθώς ξημέρωσε φτάσανε στο σπίτι του πατέρα τους. Ο πατέρας τους χάρηκε πολύ μόλις είδε τα παιδιά του καθώς είχε λυπηθεί που τα άφησε μόνα. Η μητέρα έκανε και αυτή ότι

χάρηκε, αλλά στα κρυφά είχε θυμώσει. Μετά από λίγο καιρό, πάλι δεν υπήρχε ψωμί στο σπίτι και ο Χάνσελ και η Γκρέτελ άκουσαν το βράδυ την μητέρα τους να λέει στον πατέρα: «την προηγούμενη φορά τα παιδιά βρήκαν το δρόμο για το σπίτι, και εγώ δεν είπα κουβέντα, αλλά τώρα δεν έχει μείνει παρά μισή φραντζόλα ψωμί στο σπίτι. Αύριο πρέπει να οδηγήσεις τα παιδιά πιο βαθιά στο δάσος ώστε να μη μπορούν να βρουν το δρόμο για το σπίτι, αλλιώς κανείς δεν θα μπορέσει να μας σώσει». Του άντρα του φαινόταν πολύ δύσκολο και σκεφτόταν ότι θα είναι καλύτερα να μοιραστεί και την τελευταία μπουκιά με τα παιδιά του. Καθώς όμως τα είχε οδηγήσει ξανά στο δάσος, αισθάνθηκε ότι ούτε τώρα μπορούσε να αρνηθεί. Τα παιδιά άκουσαν και πάλι τη συζήτηση των γονιών τους. Έτσι ο Χάνσελ σηκώθηκε για να μαζέψει χαλίκια, αλλά μόλις έφτασε στην πόρτα την βρήκε κλειδωμένη, καθώς η μητέρα τους την είχε κλειδώσει.

Ο Χάνσελ παρηγορούσε την Γκρέτελ: «κοιμήσου αδερφούλα μου και ο καλός Θεούλης θα μας βοηθήσει». Το πρωί οι γονείς έδωσαν από ένα κομμάτι ψωμί στα παιδιά, μικρότερο και από το κομμάτι που τους έδωσαν την προηγούμενη φορά και ξεκίνησαν να πάνε στο δάσος. Στο δρόμο ο Χάνσελ έτριβε το ψωμί και το έκανε ψίχουλα. Κάθε τόσο σταματούσε και πετούσε ένα ψίχουλο. «Γιατί σταματάς συνέχεια και κοιτάς» τον ρώτησε αυστηρά ο πατέρας «συγκεντρώσου στο δρόμο σου». «Α, κοιτάω για το περιστέρι το οποίο κάθετε στη σκεπή και θέλει να με αποχαιρετήσει». «Χαζούλη, δεν είναι το περιστέρι αλλά ο ήλιος ο οποίος έχει ανατείλει και φαίνεται πάνω από την καμινάδα». Αλλά ο Χάνσελ έκανε ψίχουλα όλο του το ψωμί και το πέταξε στο μονοπάτι. Η μητέρα τους οδήγησε βαθύτερα στο δάσος, όπου δεν είχαν βρεθεί ποτέ άλλοτε. Πάλι άναψαν μια μεγάλη φωτιά και οι γονείς είπαν στα παιδιά να καθίσουν και να κοιμηθούν και το απόγευμα θα ερχόταν τους να τους πάρουν. Προς το μεσημέρι η Γκρέτελ μοιράστηκε το ψωμί της με τον Χάνσελ, καθώς ο αδερφός της είχε σκορπίσει το δικό του ψωμί στο μονοπάτι. Πέρασε το μεσημέρι, πέρασε και το απόγευμα αλλά κανείς δεν πήγε να πάρει τα παιδιά. Ο Χάνσελ παρηγορούσε την Γκρέτελ και της έλεγε: «Περίμενε να βγει το φεγγάρι ώστε να μπορώ να δω τα ψίχουλα που έχω σκορπίσει στο δρόμο, θα τα ακολουθήσουμε και θα πάμε στο σπίτι μας».

Όταν όμως βγήκε το φεγγάρι ο Χάνσελ δεν μπόρεσε να βρει τα ψίχουλα, καθώς τα πουλιά του δάσους τα είχαν ήδη φάει. Ο Χάνσελ δεν έχασε το θάρρος του και είπε στην Γκρέτελ ότι θα έβρισκε μόνος του το δρόμο για να βγουν από το δάσος. Όμως πολύ γρήγορα χάθηκαν και περπάτησαν όλη τη νύχτα και όλη τη μέρα μέχρι που αποκοιμήθηκαν από την κούραση.

Μετά περπάτησαν άλλη μία μέρα αλλά δεν κατάφεραν να βγουν από το δάσος. Τα παιδιά ήταν πολύ πεινασμένα καθώς δεν είχαν τίποτε άλλο να φάνε παρά μόνο μερικές άγριες φράουλες που βρήκανε στο δρόμο τους. Αφού περπάτησαν την επόμενη μέρα μέχρι το μεσημέρι, φτάσανε σε ένα σπίτι το οποίο ήταν κατασκευασμένο ολόκληρο από ψωμί, ενώ είχε επικάλυψη από γλυκά και τα παράθυρα ήταν από άσπρη ζάχαρη. «Εκεί θα σταθούμε και θα φάμε μέχρι να χορτάσουμε» είπε ο Χάνσελ «εγώ θα ξεκινήσω από την σκεπή, εσύ ξεκίνα να τρως από το παράθυρο, που είναι γλυκό και θα σου αρέσει». Μόλις άρχισε η Γκρέτελ να τρως από τη ζάχαρη άκουσε μία φωνή από μέσα να λέει:

«κρίτσι, κρίτσι κριτσινάκι, ποιος μασουλάει το σπιτάκι»

Τα παιδιά απάντησαν:

«Κανείς κυρά, κανείς κυρά, Είμαι ο αέρας που φυσά»

Και συνέχισαν να τρώνε. Η Γκρέτελ έσπασε και έβγαλε ένα στρόγγυλο τζάμι από το παράθυρο ενώ ο Χάνσελ έκοψε ένα τεράστιο κομμάτι γλυκό από την σκεπή. Τότε άνοιξε η πόρτα και μια γριά βγήκε από το σπίτι. Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ τρόμαξαν τόσο πολύ που ότι κρατούσαν τους έπεσε από τα χέρια.

Η γριά όμως κούνησε το κεφάλι της και είπε: «Αμάν καλά μου παιδιά, από κινήσατε και ήρθατε εδώ, ελάτε μέσα μαζί μου» και πήρε τα παιδιά από το χέρι και τα έβαλε στο σπιτάκι. Μέσα τους ετοίμασε καλό φαγητό: Γάλα, και τηγανίτες με ζάχαρη, μήλα και φουντούκια και μετά τους ετοίμασε και δύο ωραία κρεβατάκια. Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ ξάπλωσαν και νόμιζαν ότι έφτασαν στον παράδεισο.

Η γριά όμως ήταν μια κακιά μάγισσα η οποία παγίδευε τα μικρά παιδάκια. Για να καταφέρει να τα πιάσει είχε φτιάξει το σπιτάκι με τα ζαχαρωτά. Όποτε κάποιο παιδάκι πήγαινε στο σπιτάκι, η μάγισσα το έπιανε, το μαγεύε, το έτρωγε και έκανε μεγάλη γιορτή. Έτσι ήταν πολύ χαρούμενη που ο Χάνσελ και η Γκρέτελ έφτασαν στο σπιτάκι της. Το πρωί πριν ακόμη ξυπνήσουν τα παιδιά, η μάγισσα σηκώθηκε και πήγε στα κρεβατάκια τους μурμουρίζοντας όλο χαρά: «Ωραίο μεζεδάκι θα έχω!». Μετά άρπαξε τον Χάνσελ και τον έβαλε σε ένα μικρό κλουβί. Μόλις ξύπνησε ο Χάνσελ είδε ότι είχε γύρω-γύρω κάγκελα και δεν είχε χώρο παρά για να κάνει λίγα βήματα. Την Γκρέτελ όμως την σκούνησε για να την ξυπνήσει και της φώναξε: «Σήκω τεμπέλα, φέρε νερό και πήγαινε στη κουζίνα για να μαγειρέψεις κάτι καλό. Στο κλουβί είναι ο αδερφός σου, τον οποίο θέλω πρώτα να παχύνω και μόλις είναι αρκετά παχύς θα τον φάω. Για αυτό θα πρέπει τώρα να τον ταΐζεις». Η Γκρέτελ τρόμαξε και έκλεγε, αλλά ήταν αναγκασμένη να κάνει ότι έλεγε η γριά. Η μάγισσα έδινε στον

Χάνσελ τα καλύτερα φαγητά ενώ στην Γκρέτελ έδινε μόνο τσόφλια καβουριών. Κάθε μέρα πήγαινε στο κλουβί και έλεγε: «Χάνσελ βγάλε το δάχτυλο σου για να δω αν είσαι αρκετά παχύς.» Ο Χάνσελ όμως έβγαζε πάντα ένα κοκαλάκι και η μάγισσα αναρωτιόταν πως γίνεται και δεν πάχαινε καθόλου.

Μετά από τέσσερις εβδομάδες οι μάγισσα λέει στην Γκρέτελ: «πήγαινε και φέρε νερό γρήγορα, είτε είναι παχύς ο αδερφός σου είτε όχι, ήρθε η ώρα να τον φάω. Θα ζυμώσω ταυτόχρονα ώστε μαζί με τον αδερφό σου να ψήσουμε και πίτα». Η Γκρέτελ ήταν πολύ λυπημένη και πήγε να φέρει το νερό στο οποίο θα έβραζε ο αδερφός της. Πολύ πρωί την άλλη μέρα η μάγισσα ξύπνησε την Γκρέτελ και την έβαλε να ανάψει την φωτιά και να κρεμάσει την κατσαρόλα με το νερό. «Πρόσεχε» είπε η μάγισσα «θέλω να ανάψω φωτιά στον φούρνο για να ψήσω το ψωμί». Η Γκρέτελ καθόταν στη κουζίνα και έκλεγε με πικρά δάκρυα. Σκεφτόταν ότι θα ήταν καλύτερα να τους έτρωγαν τα άγρια θηρία στο δάσος και να πέθαιναν μαζί με Χάνσελ, παρά να ετοιμάζει τώρα το νερό για να μαγειρέψουν τον ίδιο της τον αδερφό. «Θεούλη μου, βοήθησε μας τα καημένα να ξεφύγουμε!» προσευχήθηκε. Τότε φώναξε η γριά: «Γκρέτελ, έλα εδώ στον φούρνο,» και καθώς έφτασε η Γκρετελ της είπε: «κοίτα μέσα αν το ψωμί έχει αρχίσει να παίρνει χρώμα, τα μάτια νου είναι αδύναμα και δεν μπορώ να δω τόσο μακριά. Αν και εσύ δεν μπορείς να δεις τόσο μακριά θα σε βάλω πάνω στο φτυάρι και θα σε σπρώξω μέσα στον φούρνο για να δεις από κοντά». Η κακιά μάγισσα είχε σκοπό μόλις η Γκρέτελ μπει μέσα στον φούρνο να τον κλείσει ώστε να ψηθεί μαζί με το ψωμί και τελικά να φάει και αυτήν μαζί με τον αδερφό της. Ο Θεός όμως φώτισε την Γκρέτελ και το κοριτσάκι απάντησε: «Δεν καταλαβαίνω με ποιον τρόπο θα πρέπει να καθίσω πάνω στο φτυάρι, καλύτερα να ανεβείς πρώτα εσύ και να

μου δείξεις.» Όταν η γριά κάθισε στο φτυάρι και καθώς ήταν ελαφριά, η Γκρέτελ την έσπρωξε με το φτυάρι όσο πιο βαθιά μπορούσε μέσα στον φούρνο και έκλεισε γρήγορα-γρήγορα την πόρτα και την ασφάλισε.

Τότε η γριά άρχισε να φωνάζει και να παραπονιέται αλλά η Γκρέτελ το έβαλε στα πόδια για να μην την ακούει και τελικά η μάγισσα κάηκε. Τότε πήγε η Γκρετελ στον Χάνσελ και άνοιξε την πόρτα του κλουβιού, φωνάζοντας του γεμάτη χαρά: «βγες έξω Χάνσελ, ελευθερωθήκαμε!». Τα παιδιά αγκαλιάστηκαν, φιλήθηκαν και έκλαιγαν από χαρά.

Όλο το σπίτι της μάγισσας ήταν γεμάτο με μαργαριτάρια, διαμάντια και άλλες πολύτιμες πέτρες. Τα παιδιά γέμισαν τις τσέπες τους και έφυγαν ψάχνοντας να βρουν το δρόμο για το σπίτι τους. Τελικά έφτασαν σε ένα ποτάμι με πολύ νερό και δεν ξέρανε πώς να το περάσουν. Τότε η αδερφούλα είδε ένα άσπρο παπάκι να κολυμπάει πέρα δώθε και του φώναξε: «αχ καλό μου παπάκι πάρε μας στην πλάτη σου». Όταν την άκουσε το παπάκι πήγε και την πέρασε στην απέναντι πλευρά του ποταμού.

Αμέσως μετά πέρασε και τον αδερφό της. Μετά από αυτό βρήκανε τον δρόμο για το σπίτι τους.

Μόλις είδε τα παιδάκια ο πατέρας, χάρηκε πάρα πολύ. Δεν είχε περάσει μέρα που να είναι χαρούμενος όσο έλειπαν τα παιδιά. Η μητέρα όμως είχε πεθάνει. Χάρη στους θησαυρούς που έφεραν μαζί τους τα παιδιά, δεν χρειάστηκε ποτέ πια να πεινάσουν.